

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ
О ДИНАРИЗАЦИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ
Септембар 2013.

Београд, децембар 2013.

Уводна напомена

Већа употреба динара у финансијском систему Србије и боља усклађеност валутне структуре прихода и расхода небанкарског сектора побољшале би степен финансијске стабилности земље, умањиле ризик од промене девизног курса у најрањивијим секторима привреде и повећале ефикасност монетарне политике. Да би се процес динаризације подржао, Народна банка Србије и Влада Републике Србије потписале су априла 2012. године *Меморандум о стратегији динаризације финансијског система Србије*.

У складу с тим документом, Народна банка Србије и Влада Републике Србије обавезале су се да прате и анализирају кретање степена динаризације, као и да редовно извештавају јавност о употреби динара у домаћем финансијском систему. С тим циљем, Народна банка Србије тромесечно припрема и објављује *Извештај о динаризацији финансијског система Србије* као једно од помоћних средстава комуникације с јавношћу. Тим извештајем јавности се пружају на увид дешавања у сегменту динарског тржишта и указује на мере и активности које су тржишни учесници и регулаторни органи предузели, или ће предузети, ради подршке процесу динаризације. Приступ јавности тим информацијама омогућиће да се боље разуме неопходност заштите од ризика промене девизног курса, као и неопходност мера и активности које ће Народна банка Србије и Влада Републике Србије предузимати како би се процес динаризације финансијског система Србије подстакао.

Извештаји о динаризацији финансијског система Србије доступни су јавности на сајту Народне банке Србије (www.nbs.rs).

Стратегија динаризације

Стратегија динаризације у Републици Србији заснива се на активностима које се могу објединити у три међусобно повезана стуба.

Први стуб стратегије динаризације је најопштијег карактера, али је уједно и најважнији. Мере у оквиру овог стуба подразумевају активности усмерене ка успостављању макроекономског окружења које карактеришу ниска и стабилна инфлација, стабилан финансијски систем и одржив привредни раст.

Други стуб стратегије обухвата мере усмерене на активно промовисање динарских инструмената и тржишта, с посебним акцентом на развој тржишта динарских обвезница. Развој динарске криве приноса је важна окосница овог стуба.

Трећи стуб има за циљ унапређење заштите од постојећих девизних ризика у небанкарском сектору и дестимулисање даљег јачања тих ризика. Народна банка Србије ће предводити напоре у овој области сарађујући с банкарским сектором на увођењу и развоју основних инструмената заштите од девизног ризика како на међубанкарском тржишту, тако и у пословању с клијентима.

СКРАЋЕНИЦЕ КОРИШЋЕНЕ У ОВОМ ИЗВЕШТАЈУ

млн – милион

млрд – милијарда

п.п. – процентни поен

Т – тромесечје

ФЕД – Систем федералних резерви САД

ХоВ – хартије од вредности

Не наводе се друге општепознате скраћенице.

Садржај

I.	Динаризација финансијског система Србије.....	1
1.	Пласмани привреди и становништву.....	1
2.	Новоодобрени кредити привреди и становништву	2
3.	Депозити привреде и становништва.....	3
4.	Динарска и девизна штедња	4
5.	Јавни дуг	5
	<i>Осврт 1: Нове мере Народне банке Србије које доприносе процесу динаризације финансијског система Србије</i>	<i>7</i>
II.	Инструменти заштите од девизног ризика	8
1.	Своп аукције девиза Народне банке Србије.....	8
2.	Коришћење инструмената заштите од девизног ризика	9
	Методолошке напомене	10
	Списак графикана и табела.....	11

I. Показатељи степена динаризације финансијског система Србије

Показатељи степена динаризације финансијског система Србије у Т3 2013. године остварили су дивергентна кретања. Степен кредитне динаризације је смањен, док је степен динаризације депозита повећан. Учешће динарског дуга у јавном дугу државе такође је повећан по основу повећане аверзије иностраних инвеститора према ризику због појачаних глобалних и домаћих ризика.

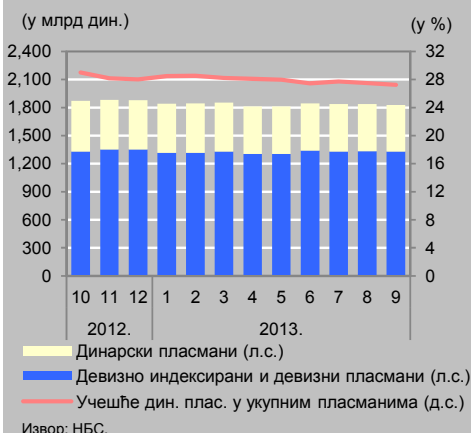
1. Пласмани привреди и становништву

Степен динаризације финансијског система Србије, мерен учешћем динарских пласмана у укупним пласманима који су одобрени привреди и становништву, на крају Т3 је износио 27,3%. У односу на крај Т2, тај показатељ је смањен за 0,1 п.п. Ако се посматра по сталном курсу, степен динаризације је смањен за 0,1 п.п., на 27,4%.¹

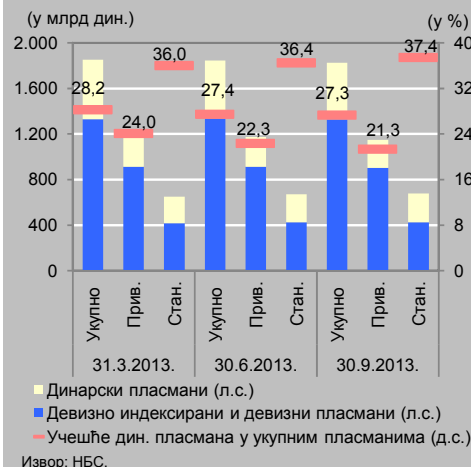
Пласмани банака привреди и становништву су на крају Т3 износили 1.826,8 млрд динара и у односу на крај претходног тромесечја мањи су за 1,0% (за 1,3% искључујући ефекат промене девизног курса). Паду пласмана подједнако је допринело смањење њихове динарске и девизне и валутно индексиране компоненте (са по 0,5 п.п.). Међутим, због бржег пада њихове динарске компоненте у односу на девизну и валутно индексирану компоненту, забележен је пад степена динаризације за 0,1 п.п., на 27,3%. Ако се искључи ефекат промене девизног курса, степен динаризације је смањен за 0,1 п.п., на 27,4%.

У секторској структури пласмана банака и даље се бележи раст динарских пласмана становништву (4,0% у односу на Т2), пре свега готовинских кредита, па је њихово учешће у укупним пласманима становништву повећано за 1,0 п.п., на 37,4%. Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди је у истом периоду смањено за 1,0 п.п., на 21,3%. То је последица већег релативног пада динарске компоненте тих пласмана – делимично по основу доспећа динарских кредита, који су до марта ове године одобравани у складу с програмом субвенционисаног кредитирања привреде, у поређењу с падом девизне и валутно индексиране компоненте пласмана привреди.

Графикон I.1.1. Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву

Графикон I.1.2. Секторска структура пласмана

¹ Обрачунато по курсу динара према еврoу на дан 31. децембра 2012.

2. Новоодобрени кредити привреди и становништву

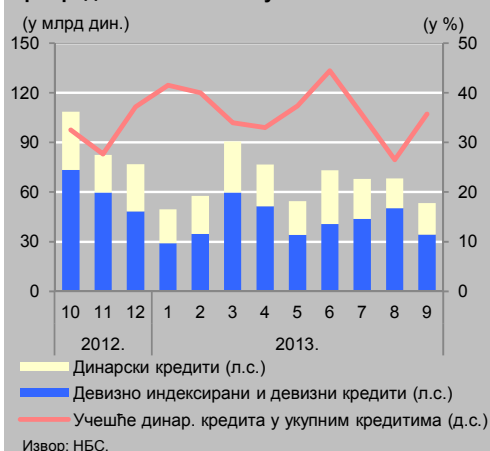
Учешће динарских кредита у укупним новоодобреним кредитима привреди и становништву смањено је у Т3 за 5,9 п.п. на 32,3%, што је у највећој мери последица снажног смањења новоодобрених динарских кредита привреди.

Банке су у Т3 одобриле привреди и становништву 189,6 млрд динара нових кредита, што је за 7,2% мање него у Т2. У валутној структури новоодобрених кредита, пад кредитне активности резултат је мањег одобравања динарских кредита (21,6%), док су девизни и валутно индексирани кредити забележили раст (1,7%). Због тога је смањено учешће чисто динарских кредита у укупним кредитима на 32,3%, што је за 5,9 п.п. мање него у претходном тромесечју.

Посматрано по секторској структури, мањем износу новоодобрених кредита у Т3 у односу на претходно тромесечје у приближно истој мери допринело је мање одобравање кредита привреди и кредита становништву. При томе је смањење чисто динарских кредита становништву било нешто мање изражено у односу на девизне и валутно индексиране кредите (11,0% и 13,9%, респективно), тако да је њихово учешће у укупним новоодобреним кредитима становништву повећано за 0,7 п.п., на 64,3%. Слично као и у претходном тромесечју, највећи део новоодобрених кредита становништву током Т3 односио се на готовинске кредите, који најчешће имају динарски предзнак, а у мањој мери и на стамбене и потрошачке кредите.

С друге стране, у Т3 је настављен тренд смањења новоодобрених кредита привреди, који се бележи од почетка године, и то пре свега захваљујући снажном смањењу динарских кредита (за 31,5%). Таква кретања у знатној мери се поклапају са обустављањем програма субвенционисаног кредитирања привреде, који је због недостатка буџетских средстава за ту намену обустављен у марту ове године. Смањено је одобравање по основу свих врста кредита, а највећу заступљеност у новоодобреним кредитима имају кредити за обртна средства и инвестициони кредити. За разлику од динарских кредита привреди, девизни и валутно индексирани кредити су у Т3 повећани за 4,9%, тако да је учешће динарских кредита у укупним кредитима привреди смањено за 7,7 п.п., на 20,1%.

Графикон I.2.1. Учешће динарских кредита у новоодобреним кредитима привреди и становништву

3. Депозити привреде и становништва

Степен динаризације, мерен учешћем динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва, на крају Т3 је износио 21,1%. У односу на крај претходног тромесечја, то учешће је повећано за 0,9 п.п.

Депозити привреде и становништва су на крају Т3 износили 1.481,5 млрд динара, или за 2,2% више него на крају претходног тромесечја. Рачунато без ефекта промене курса, депозити привреде и становништва су повећани за 2,0%.

Раст депозита, посебно динарских, забележен је и код привреде и код становништва. У оквиру депозита привреде, највише су порасли динарски трансакциони депозити предузећа из сектора снабдевања електричном енергијом и рударства и прерађивачке индустрије. Прираст депозита становништва је у највећој мери резултат наставка растућег тренда динарске штедње који се бележи од почетка године, тако да је динарска штедња крајем Т3 достигла нови историјски максимум (23,3 млрд динара). Као резултат бржег раста динарских у односу на девизне депозите, учешће динарских депозита привреде и становништва у укупним депозитима у Т3 је повећано за 0,9 п.п. и на крају септембра је износило 21,1%.

Посматрано по секторској структури, учешће динарских депозита у укупним депозитима и даље је веће код привреде него код становништва (47,7% у односу на 9,8%). У поређењу с претходним тромесечјем, то учешће је код привреде повећано за 0,9 п.п., а код становништва за 0,8 п.п.

Ако се искључи ефекат промене курса динара, учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва је повећано за 0,9 п.п., на 21,2%, при чему је код привреде забележено повећање за 0,9 п.п., на 47,8%, а код становништва за 0,8 п.п., на 9,9%.

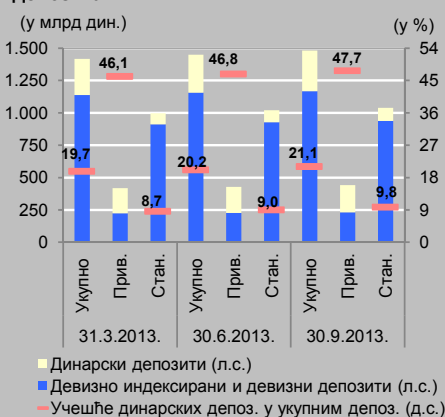
У рочној структури депозита, смањена је рачност депозита привреде и депозита становништва, па је учешће краткорочних депозита у укупним депозитима привреде и становништва у односу на Т2 повећано за 0,1 п.п., на 86,5%. У оквиру динарских депозита привреде и становништва, повећано је учешће краткорочних депозита за 0,1 п.п., на 98,3%, док је код девизних депозита то учешће остало непромењено и износи 83,4%.

Графикон I.3.1. Учесће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва

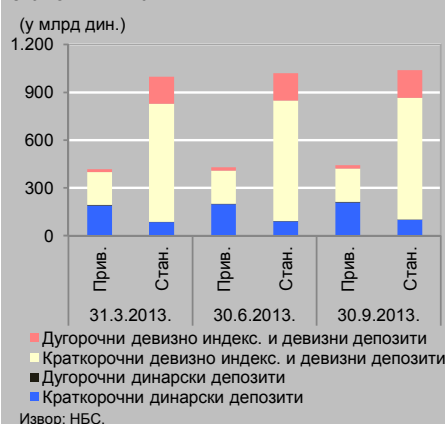
Извор: НБС.

Графикон I.3.2. Секторска структура депозита

Извор: НБС.

Графикон I.3.3. Валутна и рочна структура депозита привреде и становништва

Извор: НБС.

4. Динарска и девизна штедња

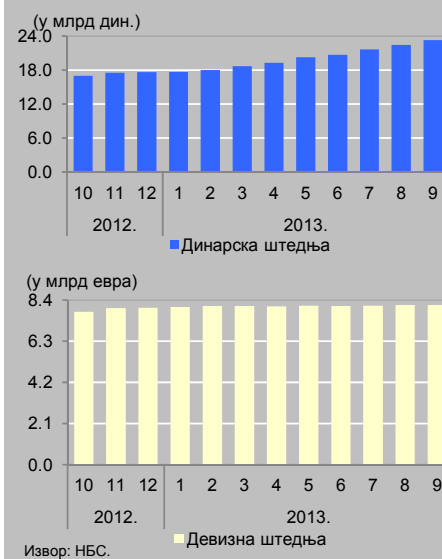
У Т3 је забележен наставак раста динарске штедње, и то најбржим темпом у протеклих седам тромесечја. У истом периоду, девизна штедња је, након смањења у Т2, остварила скроман раст, тако да је повећано учешће динарске штедње у укупној штедњи. Одржање постигнуте стабилности цена и курса динара, уз и даље висок диференцијал између каматних стопа на динарску у односу на девизну штедњу, требало би да позитивно допринесе повећању динарске штедње и њеног учешћа у укупној штедњи.

Динарска штедња је у Т3 наставила да расте и треће тромесечје заредом. На крају Т3 динарска штедња је износила 23,3 млрд динара, што је за 12,7% више него на крају претходног тромесечја. С друге стране, девизна штедња је у Т3 повећана за 0,5%, на 8.143 млн евра крајем септембра, што, након пада у Т2, представља најскромнији прираст девизне штедње у последње четири године. Упркос таквим кретањима, учешће динарске штедње у укупној штедњи и даље је скромно (2,4%), мада охрабрује знатно повећање тог учешћа у Т3 (за 0,3 п.п.).

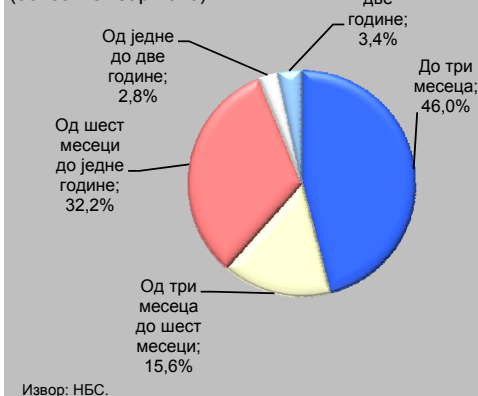
У рочној структури штедње, раст динарске штедње остварен је за све рочности изузев за рочност преко пет година. Највећи допринос расту динарске штедње становништва односи се на рокове доспећа до годину дана – пре свега на штедњу по виђењу и рочност од шест до дванаест месеци, тако да је њихово учешће у укупној динарској штедњи повећано за 0,4 п.п., на 93,8%. Највећи део динарске штедње положен је на период од шест месеци до годину дана (32,3%) и депозите по виђењу (24,4%).

У структури девизне штедње и даље доминирају краћи рокови доспећа (81,4%), пре свега рочност од шест месеци до годину дана, и штедња по виђењу. За разлику од динарске штедње, највеће смањење учешћа девизне штедње грађана забележено је за рок од шест месеци до годину дана (за 1,0 п.п., на 47,5%), док је повећано учешће штедње на краће рокове доспећа – до три месеца (за 1,7 п.п., на 27,2%).

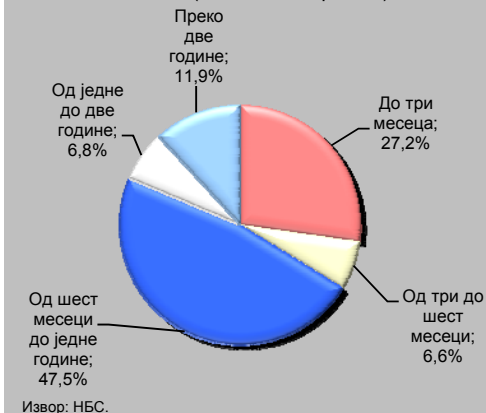
Графикон I.4.1. Динарска и девизна штедња

Графикон I.4.2. Рочна структура динарске штедње (30. септембар 2013)

Графикон I.4.3. Рочна структура девизне штедње (30. септембар 2013)

5. Јавни дуг

Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу је у ТЗ повећано са 18,8% на 18,9%, пре свега као резултат задуживања државе у динарима на домаћем тржишту државних ХоВ.

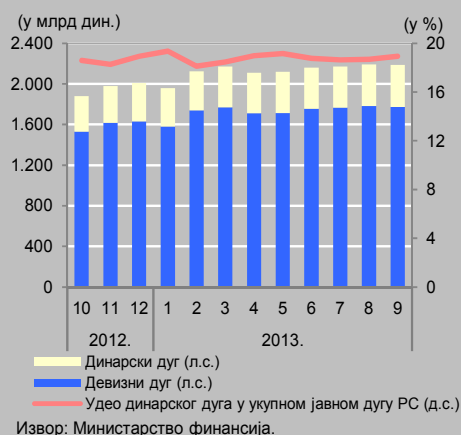
Неизвесност у погледу почетка смањивања програма квантитативних олакшица ФЕД-а и кризе јавних финансија у САД и фискалних ризика Србије који су обележили ТЗ утицали су на повећање аверзије иностраних инвеститора према ризику у погледу улагања у ХоВ Републике Србије. У таквим околностима, држава није емитовала ХоВ на међународном финансијском тржишту, већ се у већој мери ослањала на домаће, пре свега динарске изворе финансирања. Због тога је учешће динарског јавног дуга у укупном јавном дугу повећано за 0,1 п.п., на 18,9%. Од међународних кредитора, држава је повећала задуживање у америчким доларима, пре свега по основу повлачења дела кредита од Руске Федерације у износу од 300 млн долара намењених за финансирање буџетског дефицита. И поред тога, учешће доларског дуга у укупном јавном дугу забележило је скроман раст (за 0,1 п.п., на 26,0%), због слабљења долара у односу на евро. Држава је у релативно мањој мери повећала и задужење у еврима – пре свега новим задуживањем код Европске инвестиционе банке за око 83 млн евра, тако да је учешће дуга у еврима у укупном јавном дугу смањено за 0,2 п.п., на 48,6%.

Јавни дуг по основу државних ХоВ емитованих на домаћем тржишту у ТЗ је порастао за 11,3 млрд динара и износи 527,5 млрд динара. Притом је стање дуга по основу динарских ХоВ повећано за 9,5 млрд динара, а стање дуга по основу девизних ХоВ за 1,9 млрд динара. То је резултирало повећањем учешћа динарских ХоВ у укупном портфељу државних ХоВ емитованих на домаћем тржишту за 0,2 п.п., на 75,9%.

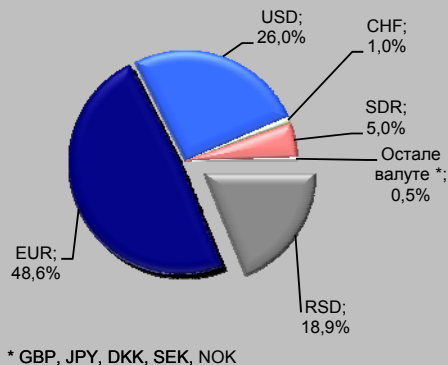
Посматрано по рочности емитованих ХоВ, учешће дугорочних динарских ХоВ у укупном стању динарских државних ХоВ емитованих на домаћем тржишту смањено је за 0,9 п.п. и износи 95,3%, пре свега због прираста стања динарских ХоВ тромесечне рочности. Код дугорочних ХоВ, смањење које је забележено код ХоВ осамнаестомесечног рока доспећа компензовано је повећањем стања ХоВ двогодишњег рока доспећа.

Портфељ девизних државних ХоВ и даље чине искључиво дугорочне ХоВ, при чему је повећана рочност портфеља. Наиме, стање тих ХоВ смањено је за најкраћу рочност од

Графикон I.5.1. Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу

Графикон I.5.2. Валутна структура јавног дуга РС (30. септембар 2013)

Графикон I.5.3. Рочна структура државних ХоВ емитованих на домаћем финансијском тржишту (стања на крају месеца) (у млрд дин.)

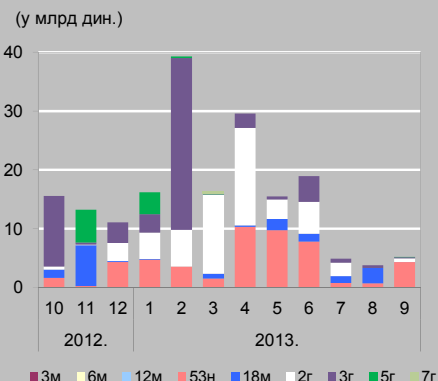

53 недеље, што је више него компензовано повећањем стања ХоВ свих дужих рокова доспећа. У структури портфела девизних државних ХоВ, највеће учешће и даље имају ХоВ рочности две године и 18 месеци (30,0% и 24,7%, респективно).

Промет на секундарном тржишту државних ХоВ у Т3 је износио 14,4 млрд динара, или за 55,2 млрд динара мање него у претходном тромесечју. У структури промета, готово целокупан промет (13,8 млрд динара) односио се на динарске ХоВ, од којих су најзаступљеније биле ХоВ оригиналне рочности 53 недеље (42,0% промета), 18 месеци (27,2% промета) и две године (20,9% промета). Посматрано по месечној динамици, секундарно трговање државних динарских ХоВ било је приближно уједначено.

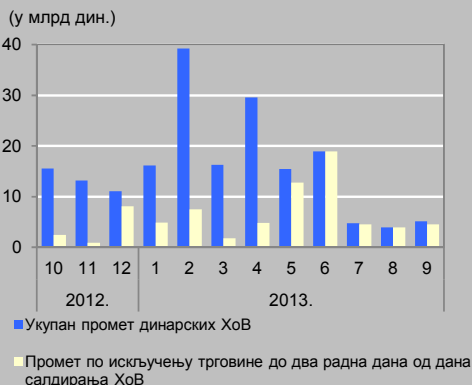
Од укупног промета на секундарном тржишту динарских државних ХоВ у Т3, 93,8% трговања је реализовано након два радна дана од датума салдирања примарног трговања, што је за 36,8 п.п. више у односу на претходно тромесечје.

Графикон I.5.4. Секундарни промет динарских државних ХоВ

Извор: Министарство финансија и ЦРХоВ.

Графикон I.5.5. Секундарни промет по искључењу трговања до два радна дана од дана салдирања ХоВ

Извор: Министарство финансија и ЦРХоВ.

Осврт 1: Нове мере Народне банке Србије које доприносе процесу динаризації финансијског система Србије

Извршни одбор Народне банке Србије је на новембарској седници усвојио Одлуку о условима и начину обављања кредитних послова са иностранством у динарима¹. Одлуком се стварају подстицајнији услови под којима међународна финансијска институција и развојна банка или финансијска институција чији је оснивач страна држава (МФО) могу одобравати динарске кредите домаћим банкама, правним лицима и предузетницима, као и услови под којима и начини на који домаћа банка може одобрити динарски кредит нерезиденту.

Одлуком је предвиђено да се кредити могу користити и отплаћивати под флексибилнијим условима него до сада, што ће допринети побољшању услова динарског кредитирања привреде и банака, већој употреби динарских извора финансирања, као и повећању кредитне и економске активности. На тај начин ће поменуте мере подржати процес динаризації финансијског система Србије, што ће се позитивно одразити на ефикасност монетарне политике и стабилност финансијског система.

Кредити МФО могу бити финансирани из средстава прибављених примарном продајом дугорочних динарских ХоВ на домаћем примарном тржишту, па се очекује да издавање ових хартија позитивно утиче на развој тржишта динарских ХоВ.

Најзад, подсећамо да су изменама регулативе којом се уређују монетарне операције Народне банке Србије², у априлу ове године, динарске ХоВ без валутне клаузуле које су емитовале МФО с највишим кредитним рејтингом уврштене у портфељ ХоВ којима се врше операције на отвореном тржишту Народне банке Србије, као и да представљају прихватљив колатерал при одобравању кредита Народне банке Србије за дневну ликвидност и краткорочних кредита на бази залог ХоВ. На тај начин банке су додатно стимулисане да у својим портфељима држе динарске ХоВ које су емитовале МФО за финансирање кредита, што додатно доприноси развоју тржишта капитала.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 98/2013.

² Одлука о условима и начину спровођења операција на отвореном тржишту, Одлука о условима и начину одобравања кредита за одржавање дневне ликвидности банака на основу залог хартија од вредности, Одлука о условима и начину одобравања банака краткорочних кредита за ликвидност на основу залог хартија од вредности, „Службени гласник РС“, бр. 34/2013.

II. Инструменти заштите од девизног ризика

1. Своп аукције девиза Народне банке Србије

Народна банка Србије је у току ТЗ наставила да организује редовне тромесечне и двонедељне своп аукције девиза.

У току ТЗ организовано је 26 редовних тромесечних своп аукција девиза, на којима је Народна банка Србије своп продала и своп купила по 6,0 млн евра, при чему је само на аукцијама у јулу био реализације.

Народна банка Србије је у ТЗ организовала 26 редовних двонедељних своп аукција девиза, на којима је своп продала и своп купила по 15,0 млн евра. Код аукција ове рочности, највећи обим реализације остварен је у августу, када је Народна банка Србије своп продала и своп купила по 6,0 млн евра.

Табела II.1.1. Своп трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци (у млн евра)

Тромесечје	Своп продаја девиза у првом краку	Своп куповина девиза у првом краку
2012		
T1	100,0	87,0
T2	16,0	36,0
T3	19,0	29,0
T4	36,0	36,0
Укупно 2012.	171,0	188,0
2013		
T1	38,0	38,0
T2	45,0	45,0
T3	21,0	21,0
Укупно 2013.	104,0	104,0

Извор: НБС.

Табела II.1.2. Своп трансакције Народне банке Србије у 2013. години, месечни подаци (у млн евра)

Месец	Своп продаја девиза у првом краку		Своп куповина девиза у првом краку	
	3М	2Н	3М	2Н
Јануар	13,0		13,0	
Фебруар	9,0		9,0	
Март	4,0	12,0	4,0	12,0
Укупно Т1	26,0	12,0	26,0	12,0
Април	2,0	18,0	2,0	18,0
Мај	2,0	15,0	2,0	15,0
Јун	0,0	8,0	0,0	8,0
Укупно Т2	4,0	41,0	4,0	41,0
Јул	6,0	4,0	6,0	4,0
Август	0,0	6,0	0,0	6,0
Септембар	0,0	5,0	0,0	5,0
Укупно Т3	6,0	15,0	6,0	15,0

Извор: НБС.

2. Коришћење инструмената заштите од девизног ризика

Током Т3 резиденти су с банкама углавном закључивали трансакције терминске куповине девиза за динаре. У знатно мањој мери биле су заступљене трансакције терминске продаје девиза банкама од стране резидената и девизне своп трансакције.

Учешће терминске куповине девиза резидената од банака у укупној куповини девиза од стране резидената у Т3 износило је 2,9% и било је највише у јулу – 4,0%. Укупно 28 домаћих предузећа је користило могућност заштите од девизног ризика путем закључивања те врсте трансакција с банкама. Просечна пондерисана рачност терминске куповине девиза износила је 20 дана, при чему је најдужа просечна пондерисана рачност од 40 дана забележена у августу. Просечна вредност уговора о терминској куповини девиза резидената износила је 0,5 млн евра.

Трансакције терминске продаје девиза банкама од стране резидената забележене су само у августу. Форвард продају девиза закључила су два предузећа, уз просечну пондерисану рачност од 23 дана и просечну вредност уговора од 0,2 млн евра.

У погледу валутне структуре терминске куповине и продаје девиза, доминантно је било учешће америчког долара – 69,3%. Учешће евра је износило 26,1%, а учешће швајцарског франка само 4,6%.

У Т3 су забележене девизне своп трансакције између резидената и домаћих банака закључене ради заштите од девизног ризика будућег девизног плаћања, односно наплате. Просечна пондерисана рачност ових трансакција износила је 91 дан, а просечна вредност уговора 1,0 млн евра.

Табела II.2.1. Девизне форвард трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци

Тромесечје	Форвард куповина резидената			Форвард продаја резидената		
	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рачност у данима	Учешће у укупној куповини у %	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рачност у данима	Учешће у укупној продаји у %
2012						
T1	211,9	36	8,0	0,2	20	0,0
T2	188,3	42	6,6	0,4	16	0,0
T3	179,9	35	6,7	0,6	6	0,0
T4	174,6	40	5,8	0,1	92	0,0
Укупно 2012	754,7	38	6,7	1,3	18	0,0
2013						
T1	139,6	40	5,5	-	-	-
T2	139,5	19	5,2	0,9	47	0,0
T3	75,0	20	2,9	0,5	23	0,0
Укупно 2013	354,1	28	4,6	1,4	39	0,0

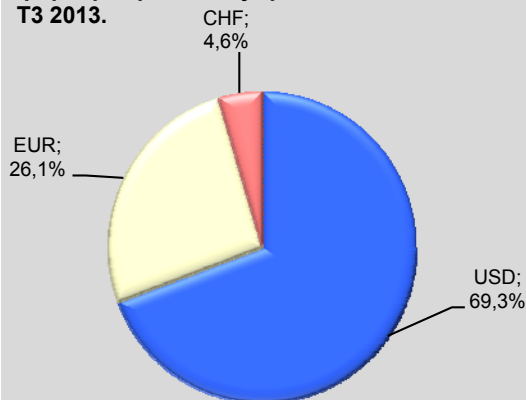
Извор: НБС.

Табела II.2.2. Девизне форвард трансакције резидената с банкама у 2013. години, месечни подаци

Месец	Форвард куповина резидената			Форвард продаја резидената		
	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рачност у данима	Учешће у укупној куповини у %	Износ у млн евра	Просечна пондерисана рачност у данима	Учешће у укупној продаји у %
Јануар	33,6	29	4,1	-	-	-
Фебруар	73,7	24	10,1	-	-	-
Март	32,3	87	3,4	-	-	-
Укупно Т1	139,6	40	5,5	-	-	-
Април	69,1	25	6,8	-	-	-
Мај	34,3	11	4,2	-	-	-
Јун	36,1	16	4,3	0,9	47	0,2
Укупно Т2	139,5	19	5,2	0,9	47	0,0
Јул	37,8	22	4,0	-	-	-
Август	6,1	40	0,8	0,5	23	0,1
Септембар	31,1	15	3,7	-	-	-
Укупно Т3	75,0	20	2,9	0,5	23	0,0

Извор: НБС.

Графикон II.2.1. Валутна структура девизних форвард трансакција резидената с банкама у Т3 2013.

Извор: НБС.

Методолошке напомене

1. Под пласманима се подразумевају динарски и девизни (у које су укључени и валутно индексирани) кредити, дати депозити, ХоВ, акције предузећа и потраживања по каматама и накнадама. Динарски пласмани су пласмани одобрени у динарима без девизне клаузуле. Под девизном клаузулом се подразумева валутна клаузула у смислу закона којим се уређује девизно пословање, као и свака друга клаузула којом се утврђује заштита од ризика промене курса динара.
2. Пласмани су исказани по бруто принципу, што значи да нису умањени за исправке вредности. При искључивању ефеката курса узет је у обзир курс динара према евр, швајцарском франку и америчком долару.
3. Према методологији Европске централне банке, у категорију новоодобрених кредита укључују се и репрограмирани кредити.
4. У складу с методологијом Европске централне банке, у сектор становништва укључене су непрофитне институције које пружају услуге становништву и предузетници.
5. Депозити обухватају динарске и девизне (у које су укључени и валутно индексирани) депозите.

Списак графикана и табела

Графикони

I.1.1.	Учешће динарских пласмана у укупним пласманима привреди и становништву	1
I.1.2.	Секторска структура пласмана	1
I.2.1.	Учешће динарских кредита у укупним новоодобраним кредитима привреди и становништву	2
I.3.1.	Учешће динарских депозита у укупним депозитима привреде и становништва	3
I.3.2.	Секторска структура депозита	3
I.3.3.	Валутна и рочна структура депозита привреде и становништва	3
I.4.1.	Динарска и девизна штедња	4
I.4.2.	Рочна структура динарске штедње (30. септембар 2013)	4
I.4.3.	Рочна структура девизне штедње (30. септембар 2013)	4
I.5.1.	Учешће динарског дуга у укупном јавном дугу РС	5
I.5.2.	Валутна структура јавног дуга РС (30. септембар 2013)	5
I.5.3.	Рочна структура државних ХоВ (стања на крају месеца)	5
I.5.4.	Секундарни промет динарских државних ХоВ	6
I.5.5.	Секундарни промет по искључењу трговања до два радна дана од дана салдирања ХоВ	6
II.2.1.	Валутна структура девизних форвард трансакција резидената с банкама у Т3 2013.	9

Табеле

II.1.1.	Своп трансакције Народне банке Србије, тромесечни подаци	8
II.1.2.	Своп трансакције Народне банке Србије у 2013. години, месечни подаци	8
II.2.1.	Девизне форвард трансакције резидената с банкама, тромесечни подаци	9
II.2.2.	Девизне форвард трансакције резидената с банкама у 2013. години, месечни подаци	9